

Звіт про роботу Центру неперервної культурно-мистецької освіти про роботу 2019-2020 навчальному році

Визначення напрямів діяльності Академії з підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів галузі культури безпосередньо пов'язане з сучасним баченням освітнього простору, побудованого на засадах відкритості, мобільності та доступності, а також врахування впливу світових трендів на освіту. Пріоритетним має стати посилення навичок аналітичного та критичного мислення для оцінки та використання інформації, а також справедливність, демократичне громадянство, сучасне управління, відкритість та інклюзивність.

Сучасні підходи до культури і процесів, що відбуваються у культурному середовищі сформували такі світові тренди як посилення цифрових навичок, навчання творчості, креативність та підприємництво.

Підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів галузі культури України є одним з основних освітніх напрямів у Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв (далі Академія), що здійснюється на виконання державної бюджетної програми за КПКВ 1801070 «Підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів та підготовка науково-педагогічних кадрів у сфері культури і мистецтва, підготовка кадрів акторської майстерності для національних мистецьких та творчих колективів».

Організація навчального процесу з групами слухачів Академії відбувалася згідно календарних планів, а саме у вересні-грудні 2019 згідно календарного плану затвердженого наказом ректора Академії від 27.11.2018 року № 207-о, у січні та лютому 2020 року – згідно календарного плану затвердженого наказом ректора Академії від 20.12.2019 р. № 1139, та у березні – червні 2020 року – відповідно до внесених змін, затверджених наказом від 27.05.2020 р. № 41-0 та у зв'язку з карантинними заходами.

Сучасні виклики до професійної діяльності працівників закладів культури різного рівня вимагають оновлення та актуалізації професійних компетентностей і формують стійку потребу в творчому та професійному самовдосконаленні, орієнтованому на особистісні творчі здібності, таланти, художнє та креативне мислення. Саме через це підвищення фахового рівня керівників і спеціалістів закладів культури необхідно розглядати як неперервну освіту, що здійснюється в системі галузевих установ з урахуванням специфіки освіти дорослих. Професійний розвиток таких фахівців здійснюється з метою приведення у відповідність до освітніх стандартів, вимог часу, особистісних та виробничих потреб, удосконалення наукового та загальнокультурного рівня, стимулювання та розвитку творчого і духовного потенціалу особистості. Методологія післядипломної освіти сьогодні базується на особистісному й фаховому зростанні людини протягом усього життя і підвищення кваліфікації та стажування як їх частина, у своєму змісті, формах та методах навчання орієнтована на потреби практики.

Безпека як світовий тренд орієнтує нас на використання безпечних технологій та «безпечного змісту» навчання, еко-, медичної грамотності, фінансового благополуччя, виховання толерантності, довіри та стійкості.

Глобальна проблема старіння людства вимагає приділити увагу до передачі життєвого досвіду старших поколінь, навчання соціальним та емоційним навичкам, а також забезпечення доступу всіх вікових груп до культури та освіти.

Виконуючи державне замовлення на підвищення кваліфікації працівників галузі культури, в Академії здійснювалися роботи по організації навчального процесу у 23-ти групах слухачів у вересні-грудні 2019 р., та 37 груп у січні-червні 2020 року, які підвищували кваліфікацію у Центрі неперервної культурно-мистецької освіти (див. Таблицю 1).

До основних обов'язків персоналу Центру НКМО належить підбір складу науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес в Центрі НКМО, збір та підготовка матеріалів для навчально-методичного забезпечення проведення занять; підбір кращих баз практики та організація виїзних занять, у випадках коли підвищення кваліфікації відбувається на базі закладів культури різних областей України, що виступають замовниками навчання, надання освітніх послуг для індивідуального стажування, переважно науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Працівники Центру неперервної культурно-мистецької освіти, координуючи свою діяльність з кафедрами Академії, розробляють навчально-тематичні плани та розклади проведення занять з підвищення кваліфікації груп усіх категорій працівників, орієнтуючись при цьому на програми підвищення кваліфікації, систематично оновлюючи їхній зміст та прагнучі до актуальності.

Окрема увага у звітній період приділялася змісту підвищення кваліфікації, що має бути орієнтований на світові тренди в культурі, серед них, за оцінками експертів: відео, інтерактивність, шерингова економіка чи економіка порожніх сторінок, глокалізація, взаємодія індустрій, технології та он-лайн освіта. Саме вони не втратять актуальності і у 2021 році та мають бути враховані, актуалізовані і розвинені у майбутніх освітніх програмах, запланованих кафедрами до розробки та впровадження з вересня 2020 року.

За звітний період у Центрі НКМО поза межами державного замовлення було організовано навчальний процес у 23 групах педагогічних працівників мистецьких шкіл Миколаївської, Полтавської, Донецької, Херсонської, Одеської та Запорізької областей.

Відділом дистанційного навчання, що перебуває у структурі Центру НКМО, створювалися та підтримувалися організаційні та технологічні умови підтримки так використанням ресурсу <http://e-osvita.org.ua/new/>, здійснювалися роботи з оновлення змісту існуючих курсів дистанційного навчання.

У III кварталі 2019 року професорсько-викладацьким складом Академії було забезпечено участь в організації і проведення X Львівського бібліотечного форуму (вересень 2019 р.), у партнерстві з Українським інститутом книги та забезпечено роботу секції з бібліотечної освіти, до обговорювалися перспективи підвищення кваліфікації працівників бібліотек.

З метою оптимізації процесу формування Календарного плану проведення занять у 2020 році впродовж жовтня – листопада 2019 року у Центрі

НКМО було проведено круглий стіл «Підвищення кваліфікації працівників культури: орієнтири 2020», у межах якого працювали секції «Клубна справа, творчість та дозвілля. Менеджмент і економіка закладів культури» (23 жовтня), «Початкова мистецька освіта» (30 жовтня), «Музейна справа» (6 листопада), «Бібліотечна справа» (22 листопада). На кожній з секцій обговорювалися вимоги до підвищення кваліфікації працівників культури з огляду на сучасні практики та європейські орієнтири, кількісні та якісні виміри потреби у підвищенні кваліфікації, зміст навчальних програм, сучасні тренди, інноваційні педагогічні технології, а також було презентовано світні послуги НАКККіМ у контексті 50-річного досвіду формування кадрового потенціалу галузі. Учасниками круглого столу стали близько 120 працівників з міста Києва, Київської області та різних регіонів України, а отримані рекомендації, пропозиції та результати обговорення свідчать про наступне.

Забезпечення доступності підвищення кваліфікації працівників галузі вимагає постійної уваги з боку надавачів освітніх послуг та організаторів навчання. Оскільки доступність освіти може бути соціальною, фінансовою, організаційно-економічною та організаційно-інституціональною, здійснюється постійний моніторинг обставин та умов, що можуть стати на перешкоді доступності. Для керівників і спеціалістів галузевих установ важливою складовою доступності залишається доступна якість, тобто зміст освіти, репутація Академії як надавача освітніх послуг, результативність, науковий цenz та демократичність. Можливість навчатися та підвищувати свою кваліфікацію за актуальними курсами і програмами, що постійно оновлюються, долучатися до провідних наукових шкіл, мати доступ до спектру послуг є умовою успішного професійного середовища. Сприяти такій успішності покликані менеджерський і споживчий підходи, що вимагає додаткового вивчення та може стати предметом наступних обговорень на засіданні вченої ради Академії. У 2019-2020 навчальному році Центром НКМО, реалізуючи менеджерський підхід і поєднуючи під своєю парасолькою усіх надавачів освітніх послуг з підвищення кваліфікації, на виконання наказу ректора від 20 грудня 2019 року № 176-0 «Про удосконалення та оновлення програм підвищення кваліфікації у 2020 році», здійснено узагальнення пропозицій Інститутів Академії щодо надання додаткових освітніх послуг. Їх аналіз свідчить про розуміння нових викликів для Академії, пов'язаних з можливою зміною порядку розподілу коштів Державного бюджету, збільшення спроможності до роботи в нових конкурентних умовах, готовності до формування нових освітніх пропозицій.

Одночасно Центром НКМО, на виконання доручення Ректора вивчалось питання щодо розробки пакету додаткових освітніх послуг, внаслідок чого підготовлено питання про впровадження освіти дорослих в НАКККіМ для розгляду на засіданні вченої ради (обговорення змісту і напрямів діяльності, умов та порядку надання нових освітніх послуг, планування видів робіт, їхньої вартості та відповідальних за виконання). Вивчалися також додаткові можливості із залученням можливостей кафедр (науково-педагогічних працівників, навчально-допоміжного та технічного персоналу) - збільшення кількості навчальних програм довгострокового підвищення кваліфікації, проведення короткотермінових семінарів (тренінгів) з актуальних тем, інтенсивної рекламної діяльності, планування, логістики. Кафедрам

запропоновано розробляти освітні програми для навчання дорослих з огляду на їхні особистісні потреби, дієздатність, вік, а також урізноманітнювати сертифікатні програми.

З огляду на необхідність проведення он-лайнних занять, працівниками Центру НКМО з квітня 2020 року досліджувалися існуючі платформи та програмні рішення, що здатні інтерактивним сегментом доповнити можливості дистанційного навчання та задовольнити освітні потреби тих категорій слухачів, для яких наразі відсутні курси дистанційного навчання.

Таблиця 1.

**Загальні статистичні відомості про роботу Центру неперервної
культурно-мистецької освіти у 2019-2020 н.р.**

№ п/п Місяць	Звіт	
	Кількість груп	Кількість слухачів
вересень 2019 р.	7	152
жовтень 2019 р.	7	183
листопад 2019 р.	9	219
грудень 2019 р.	0	0
січень 2020 р.	7	217
лютий 2020 р.	12	247
березень 2020 р.	10	170
квітень 2020 р.	3	31
травень 2020 р.	3	55
червень 2020 р.	2	54
Усього	60	1 328

Таблиця 2.

**Інформація про навчання груп
підвищення кваліфікації у 2019-2020 н.р.
(у розрізі регіонів)**

№ п/п	Регіон України	Кількість програм навчання	Кількість груп	Кількість слухачів
1.	Донецька область	2	4	75
2.	Запорізька область	2	4	101
3.	Кіровоградська область	2	4	127
4.	Київ	4	4	215
5.	Львівська область	1	1	16
6.	Миколаївська область	2	3	51
7.	Одеська область	2	4	94
8.	Полтавська область	1	1	42
9.	Сумська	1	1	25
10.	Тернопільська область	1	1	21
11.	Херсонська область	2	4	78
Навчання для працівників різних регіонів України:				
На базі Академії		8	10	237
Дистанційне навчання		5	18	246
Фінансово-економічні працівники		1	1	
Разом			60	1328